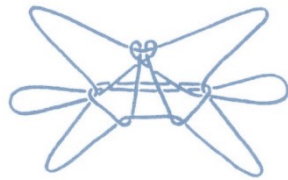

Ukiumoortumik nalunaarut 2016-imoortoq

Oqaasileriffik

Imarisai:

Siulequt.....	3
Sulisut.....	4
Oqaasileriffimmut apequtit akissutaallu.....	5
Oqaasiliortut aamma taaguusersuineq.....	6
Inuit aqqinut tunngasut.....	7
Nunat aqqinik suliat.....	8
Qarasaasiaq atorlugu oqaatsinik passussineq.....	8
Saqqummiinerit, ataatsimiigiarnert isumasioqatigiinnerilluunniit peqataaffigisat....	9

Siulequt

Oqaasileriffiup allatseqarfiulluni suliassaqarfiit assigiinngitsut sisamat tassaapput:

- Oqaasiliortut suliassaataat
- Nunat Aqqinik Aalajangiisartut suliassaataat
- Inuit Aqqinik Akuersisartut suliassaataat
- Qarasaasiaq atorlugu oqaatsinik/Sprogteknologiimik ineriartortitsineq

Oqaasileriffiup sulineranut Oqaasiliortunut inatsisit aammalu Nunat Aqqinik Aalajangiisartunut inatsit tungaviupput, taamaattoq kultureqarnermut naalackersuisup ataaniikkaluarluni nammineq ingerlasutut inissisimalluni.

Oqaasileriffimmi oqaatsit pillugit ilisimatusaatinik nalunaarsuinernillu pingaarutilinnik suliaqartoqarpoq, taamaattumik suliffeqarfik Ilimmarfimmi inissisimavoq, naak Ilisimatusarfimmut ilaasuunngikkaluarluni.

Ataatsimiititaliat pingasut kultureqarnermut naalackersuisumit inuttalikkat Oqaasileriffiup allatseqarnikkut isumagalugillu sullitarai, pisortatigullu atortussanngortitsinerni imaluunniit nalunaarsuutitik (taaguusersuuserinermi, inuit aqqinik nunallu aqqinik akuerisani) annertuunik aamma inaarutaasumik aalajangiisarnernut ataatsimiititaliat suliaat tunngaviullutik.

Oqaasileriffik Ilimmarfimmi allaffeqarpoq init quleriit aappaanni

Sulisut

Katti Frederiksen
Lisathe Møller Kruse
Beatrine Heilmann
Nuka Møller
Minik Jeremiassen
Per Langgård

Suleqatit nutaat

Camilla Kleeman-Andersen, Oqaasiliortunut sullissisutut atorfinippoq
Liv Molich, nutserusiornermi piffissami killilikkamik suleqataalerpoq

Ataatsimiitaliani ilaasortat, 2015-imiit 2018-imut

Oqaasiliortuni:

Bolatta Vahl
Mariia Simonsen
Juaaka Lyberth
Judithe Denbæk, qaammatit marluk (januaarimi februaarimilu) ilaasortaavoq
Jens Danielsen
Mette Larsen Lyberth, Judithe kingoraarlugu maajimiit ilaasortanngorpoq

Nunat aqqinik aalajangiisartuni:

Karl Elias Olsen
Marianne Petersen
Jens Danielsen
Bolatta Vahl
Kirstine Kreutzmann

Oqaasileriffimmut apequtit akissutaallu

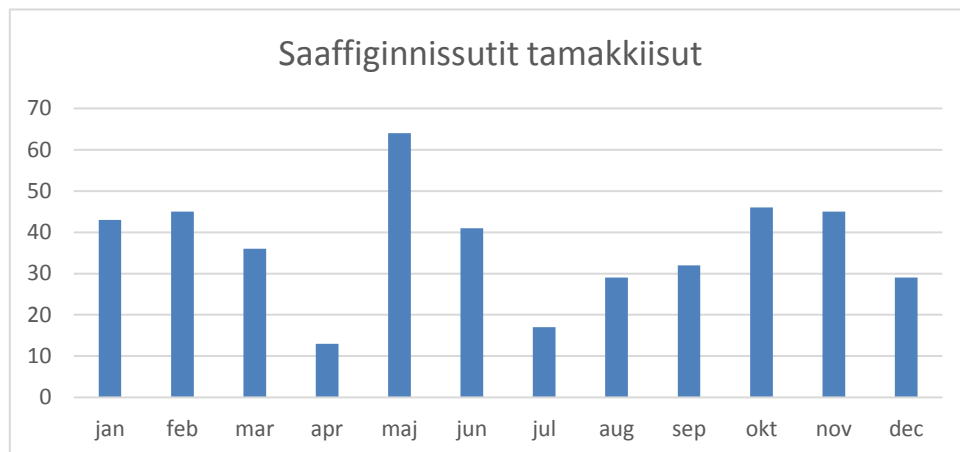
Oqaasileriffik amerlanertigut mailikkut saaffigineqartarpoq, taamaattoq aamma oqaarasuaatikkut imaluunniit takkulluni saaffiginnissinnaaneq ammajuaannarluni.

Nalinginnaasumik ukiut tamaasa ukiukkut saaffiginnissutit amerlanerusarput aasamilu ikiliimisarlutik. Ukiut kingulliit qulit iluanni Oqaasileriffimmut saaffiginnittartut amerliartuinnarsimagaluarlutik ikiliartorusaartutut maanna isikkoqarput. Tamanna ilaatigut patsiseqarsinnaavoq inuit namminneerlutik nittartakkatigut paasissutissanik ujaasisinnaalernerat iluaqutaasimasoq, taamatuttaarlu inoqatinut attaveqaatit aqutigalugit, pingaartumik facebook aqutigalugu, paasiniaasarnerit taamak kinguneqartitsisut.

Oqaasileriffimmut saaffiginnissutit annerusumik aqqit isumaannik, oqaatsit isumaannik, taaguutit suli piunngitsut imalt nutserinermi nalornisoorfiit pillugit saaffigineqartuaannarpoq. Taakkua saniatigut aternut tunngasut aamma suliassarpasuaqartitsisarput, nunat aqqinulli tunngasut saaffiginnissutit amerlagisassaassanatik.

2016-imi saaffiginnissutaasimasut katillugit 440-simapput, taakkua qaammammiit qaammammut aalaakkaasimangillat, agguaqatigiissilluguli qaammammut saaffiginnissutinik assigiinngitsunik 36-37-nik tigusaqartarsimalluta. Taakkua suliassartaat assigiinngitsuusarput, ilaat imaaliiallaannaq akisassaallutik ilaalli ullorpaalussuit misissueqqaarluni sukumiisumik akissutissarsineqarsinnaasarlutik.

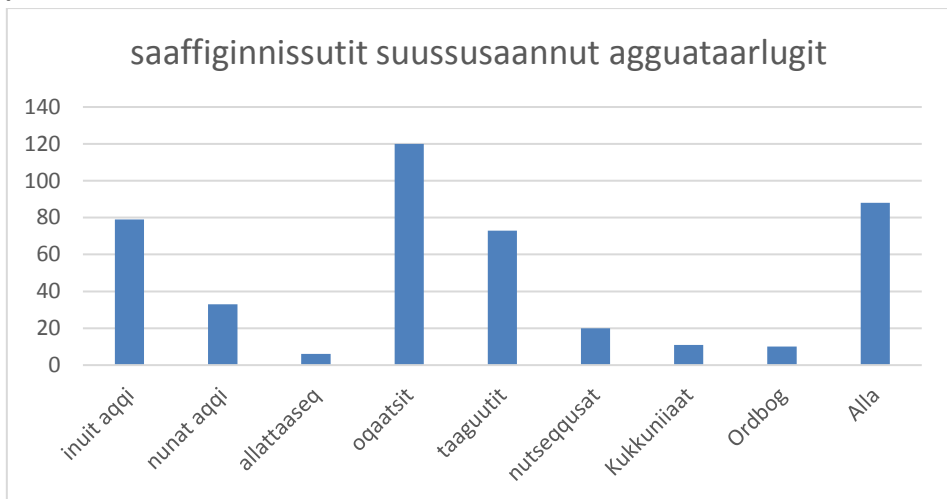
Takussutissiaq 1

Takussutissiap takutippaa saaffiginnissutit maajimi amerlanerpaajusimasut, taakkunanngalu apequtit oqaatsit isumaannut kiisalu inuit aqqinut tunngasut amerlanerpaajusimallutik. Ukiut siuliinut sanilliullugu aasaanerani saaffiginnissutit ikilieriarpallaarsimanginneri maluginiagassaavoq. Apriilimi nuna tamakkerlugu kommuninut qinersiffiuvoq, qaammallu taannaqqissaq Oqaasileriffimmut saaffiginnissutit ikittuaraannaasimallutik.

Takussutissiat aappaanni takuneqarsinnaapput ukioq naallugu saaffiginnissutit sunut tunngasuusimani. Immikkut maluginiagassaapput oqaatsit pillugit, taaguutit pillugit kiisalu apequtit 'allanut' tunngassuteqartut siornatigornit amerleriaateqarsimammata. Inuit aqqinut tunngasut ikileriaateqarsimapput. Saaffiginnissutit 'allat'-nik nalunaaqutserneqarsimasut 2016-imi amerlangaatsiarput, taakkuuppulli atuakkanik taaguusersuutinik imalinnik aammali inuit aqqinik tunngasumik atuakkiamik inniminniiniartut saaffiginnissutigisartagaat.

Takussutissiaq 2

Oqaasiliortut aamma taaguusersuineq

2016-imi Oqaasiliortut quleriarlutik ataatsimiissimapput. Ilaasortat nutaat toqqarneqartut akornanni ilaasortaq ataaseq tunuarniuteqarmat allamik taarserneqarpoq, taakkualu sinneri ukiup sinnera ilaasortaallutik.

Oqaasiliortut suliassaasa ilagaat suliffeqarfinnik taaguutit pillugit siunnersuineq, aalajangersaaneq kiisalu atuuttussanngortitsineq. 2016-imi suliffeqarfiit namminneerlutik (soorlu KNR, Royal Arctic Line, MIO, Greenland Oil and Industry Association, Ilinnisiorfik, Inatsisartut Allattoqarfiat) saaffiginnissuteqartut sullinneqarput, taakkua taaguutinik pisortatigoortumik atugassanik/akuerisassanik suliassanngortitsippat katillugit 200 missaanit ikinnerunngitsunik. Taakkua ilaat makkununga tunngasuupput: anorimut taaguutit, uuliasiornermut aatsitassalerinermullu tunngasuni taaguutit, inuussutissalerinerup iluani taaguutit, pinngortitamut tunngasut, ilinnisiornermi taaguutit misigissutinut tunngasut, kiisalu ingerlatseqatigiiffiit assigiinngitsut taaguutaannik tunngassuteqarlutik.

Taaguutit aalajangersaavigneqartut Oqaasileriffiup nittartagaanut katersanut immiussuunneqarput.

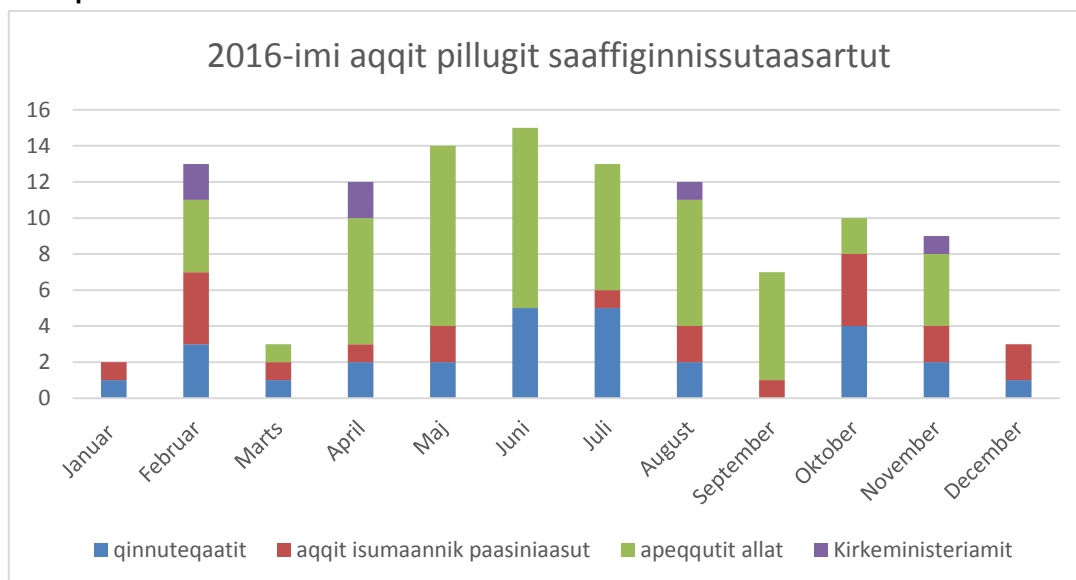
Inuit aqqinut tunngasut

Ukioq 2016 inuit aqqi pillugit suliassaqarfimmi annertuutut oqaatigisariaqartunik pisoqarpoq. Siullermik aqqit pillugit akuersisarnermut tunngassutillit aqqissugaanerat inatsisitigut allanngortitserisoqarmat Inuit Aqqinik Akuersisartut ataatsimiititaliatut atorunnaarsinneqarpoq, suliassaqarfillu Oqaasiliortunut inissinneqarluni.

Aappaattut Danmarkimi aqqit pillugit inatsisit nutarternerata kingorna nunatsinni atuutlernissaanut isumalioqatigiissitamik inatsisartunut siunnersuuteqartussamik pilersitsisoqarmat Oqaasileriffik peqataatinneqarpoq. Inatsisip nunatsinnut tulluussarnissaa ukioq 2017 piariissasoq siunniunneqarpoq.

Inuit aqqi pillugit saaffiginnissutit assigiinngitsunik imaqartarput, tassaasinnaasarlutik siornatigut atigineqarsimanngitsumik atermik akuereqqusilluni qinnuteqarneq, aqqit isumaannik paasiniaanerit, Kirkeministeriap kalaallit atiitut tunngasumik apeqquteqaateqarnerat il.il. Aternut tunngasut saaffiginnissutit aasaanerani kuisitsisaqattaalernerup nalaanni amerlanerpaajusarput.

Takussutissiaq 3

2016-imi inuit aqqinut tunngasuni saaffiginnissutit suussusiisa agguataarneri eqqarsaatigissagaanni 'apeqqutit allat'-nik nalunaaqutsersimasut amerlanerpaajupput, taakku tasaanerupput Namminersorlutik Oqartussaniit, Biskoppeqarfimmiit, Palaseqarfimmiillu saaffiginnissutaasartut assigiinngitsut. Tulliupput qinnuteqaatiut, taakkua ukioq naallugu ataavartumik sularineqartarput, qinnuteqartulli piumaffigineqartarput atsiinissamut ulluliussap ullunik 30-nik sioqqullugu qinnuteqaateqartassasut. Siornatigut ullut 21-naasimagaluarput, taamatullu allanngortitsinerup peqqutigivaa inuit aqqinik akuersisarneq tamakkiisumik Oqaasiliortunut ilaasortanut tunniunneqarnikummat.

Nunat aqqinik suliat

Nunat aqqinik aalajangiisartut 2016-imi arfinileriarlutik ataatsimiissimapput.

Nunap aqqi nalunaarsugaataasimanngitsut nalunaarsuutigilikkat nutaat 25-t Nunat Aqqinik Aalajangiisartunit 2016-imi atuuttussanngortinneqarsimapput. Taakku Kangaamiunut angalalluni nunat aqqinik katersinermeersuupput kiisalu Qassimiormiuusimasup Peter Davidseniugaluup suleqatigineraneersuullutik.

Kalaallit Nunaata aqqa inatsisartunut ilaasortap Nikolaj Jeremiassenip Inuit Nunaanngortinneqarsinnaanissaa pillugu inatsisartut ataatsimiinnissaanut eqqartugassanngortitsiniarnerata kingunerisaanik misissuineq annertoq Oqaasileriffimmi ingerlanneqarpoq. Misissuereernerup kingorna Nunat Aqqinik Aalajangiisartut siunnersuuteqarput nunatta aqqa allanngorani Kalaallit Nunaajuinnassasoq, matumanili erseqqissaatigineqassaaq Nunat Aqqinik Aalajangiisartut nunatta aqqa pillugu aalajangersaanissamik pisinnaatitaaffeqanngimmata, misissuinikkulli tunngavigisat aallaavigalugit siunnersuuteqarsinnaanertik naapertorlugu siunnersuuteqarsimallutik.

Misissuineq annertoq alla ingerlanneqartoq nunat aqqinik soqutigisalik Jan Løve nunat aqqinik Tunup nunataani Swcheizerlandimeersunik akuersitikkusutaminik aasakkut saaffiginnissuteqarnikoq qanimut suleqatigineqarpoq.

Suliat allat ilaat pingaarutillit tassaapput nunatta kujataani nunap ilaa UNESCO-mit nunarsuarmioqatigiinnut kingornutassiassattut eriagineqartussatut innersuusutigineqarnerani nunat aterpassuisa misissoqqissaarneqarnerat. Tamanna Naalackersuisoqarfimmit suliakkiutigineqarpoq. Tassani nunat aqqi inissavimmiinnerisut, tamakkiisuunersut, paasisutissartaat eqqortuunersut kiisalu allanneqarneri kukkuneqannginnerisut misissorneqarlutik Naalackersuisoqarfimmut uterteqqinneqarput.

Qarasaasiaq atorlugu oqaatsinik passussineq

Qarasaasiaq atorlugu kalaallit oqaasiinik atortussiorluni ineriartortitsineq ukiuni kingullerni assigiinngitsutigut ingerlasimavoq. Tunngaviumik oqaasilerineq aallaavigalugu suliat nunani allani ilaatigut ajornarsorineqartut Oqaasileriffiup sularisarsimavai. Suliarpassuit assigiinngitsut tassaapput teknologimik iluaquteqarluni siunissami oqaatsitsinnik suliagarnermi oqilisaanermik siunertallit.

Qarasaasiatigut kalaallisut oqaasiinik passussisutit makkuupput: taggeri, parseri, katersat, nipisiussutitut nuutsissut (IPA), allattaasitoqqamiit allattaasitaamut nuutsissut, kukkuniiat, uiguutinik nalunaarsuiffik, kiisalu allagaatinik katersuivissuaq (korpus).

Taggeri atorlugu kalaallisut oqaatsit ataasiakkaat misissoqqissaarneqarsinnaapput, parseri tassaavoq kalaallisut oqaaseqatigiinnik misissueqqissaarut, oqaatsit isumaannut paasisutissanik, qanoq nutserneqarnissaannik misissoqqissaarneqarnissaannillu kiisalu oqaatsit atuuffigisaasa assersuusiornerinik il.il. imalik, nipisiussutitut nuutsissut tassaavoq kalaallisut oqaatsit aalajangersimasut qanoq taaneqarnissaannik nalornitilluni iluaqutaangaatsiarsinnaasoq, allattaasitoqqamiit allattaasitaamut nuutsissut, kiisalu korpusi tassaalluni allagaatinik sunilluunniit

katersuivik oqaatsinik ilisimatusarfimmi siunissami tunngaviususaaq.

Kalaallisut Kukkunიაat version 3 Windowsimi MSOfficemut kiisalu LibreOfficeni tamani atornerqarsinnaasooq nittartakkatsinnilu www.oqaasileriffik.gl-ikkut aaneqarsinnaasooq piareerneqaaqaarnerminiit 2016-imi ukiunik qulinngortorsiorpoq. Tamanna immikkut malunnartinniarlugu Ilimmarfimmi tamanut ammasumik aqqissuussivugut saqqummiinertalimmik.

Ajoraluartumilli Microsoftip programinik kukkunიაataannigitsunik nunanit allaneersunik akuersissuteqarasunnginnera pissutigalug Kukkunიაammut kittoraasersuut MS Officemi suli ulloq manna tikillugu piareersimariinngilaq. Tamanna isumaqarpoq Kukkunიაat kiisalu Kukkunიაammut kittoraasersuut immikkut aaneqartariaqartut. Tamanna pillugu annertunerusumik paasisaqarusukkuitt nittartakkatsinnut innersuutissavatsigit, tassanilu ilitersuutit aamma takunerqarsinnaapput. Kukkunიაat kittoraasersuuteqarluni piareeqqasooq pisariaqartikkukku innersuussutigissavarput LibreOffice, MS Microsoftimut assingusinnaasooq, taamaattorli open sourceusooq (akeqanngitsumik qarasaasiamut programiusooq) qarasaasiannik aassagit tassuunalu Kukkunიაat kittoraasersuutitalik atorlugu. Kukkunიაat manna aqqutigalugu aaneqarsinnaavoq: <https://oqaasileriffik.gl/oqaaserpassualerineq/kukkunიაat/>

Taakkua saniatigut aamma kalaallisuumiit qallunaatuumut nutserusiornissaaq 2016-imi akuerineqarpoq, taanna 1.januar 2017-imiit ukiuni tallimani suliarineqartussatut ineriartortinneqartussatullu siunniussaalluni. Nutserusiornermi qarasaasiaq kalaallisut eqqarsarsinnaanngortinniarneqartussaavoq, tassanngaaniillu oqaatsit tunngavigisat maleruagassaat atorlugit qallunaatuumut nutserisinneqarsinnaalissalluni. Taamaattumik nutserut ineriartortinneqalersooq Google Translatep tunngavigisaa assiginngilaa pisariitsuinnaananilu.

Saqqummiinerit, ataatsimiigiarnertit isumasioqatigiinnerilluunniit peqataaffigisat

- Oqaasileriffiup Nuummiunut Ilitsoqqussaralugit Oqaatsit Ulluat 21.februar malunnartippaa. Ilimmarfimmi tamanna ingerlanneqarpoq oqaatsillu assigiinngitsut qulingiluat/qulit missaanni unnummi tusartinneqarlutik saniatigullu gitarilerluni appisimaartoqarluni.
- Septembarimi nutserisut isumasioqatigiinnerannut Oqaasileriffik peqataatitaqarpoq. Nutserisut qanoq ikorfartorneqarsinnaaneri, qanorlu KANUKOKA suleqatigalugu taaguutit pisortatigoortut assigiissarneqarlutik atortinneqarsinnaalersinneqarnissai ilaatigut eqqartorneqarluni. Ilanngullugu Oqaasileriffiup nittartagaa aqqutigalugu qanoq nutserisut oqallittarfiannik periarfissarsiuunneqarsinnaanerat eqqartorneqarpoq. Isumasioqatigiinnerulli naanerani immikkut isumaqatigiissusiortoqanngilaq, Oqaasileriffiulli tungaanniit nutserisunut kaammattuuteqarfivoq nutserisut taaguutinik pigisaminnik ineriartortissimasaminnilluunniit Oqaasileriffimmut nassiussueqqullugit, taamaalillutik pisortatigut akuerisatut naqissuserneqarsinnaalernissaat Oqaasiliortukkoorlugit suliarineqarsinnaassammata. 2016-ili naavoq Oqaasileriffik suli nutserisunit tigusaqarsimanani.

- Minik Oqaasiliortut sinnerlugit ukiumoortumik ataatsimiinnermut peqataajartorluni Finlandimut angalavoq. Tassani nunani avannarlerni oqaasilerisut katerinneranni misilittakkanik allanillu suleriutsinik misissuinernillu saqqummiussivigineqartarput avitseqatigiinnertalimmik.
- Kukkunიაat oktobarimi ukiunik qulinngortorsiorpoq. Tamanna malunnartinneqarpoq Ilimmarfimmi immikkut annerusumik qarasaasiaq atorlugu kalaallit oqaasiinik ineriartortitsineq pillugu saqqummiussinertalimmik. Kikkunnut tamanut aggerumasunut saqqummiussisaqattaarfiuvoq naggataatigut oqallinnertalimmik.